

Z A P I S N I K

**s prezentacije sustava odvodnje otpadnih voda – aglomeracija Gospić - Lički Osik – Perušić
(zajedničkog dijela sjednice) Gradskog vijeća Grada Gospića i Općinskog vijeća Općine
Perušić, održane dana 31. srpnja 2019. godine u Gradskoj vijećnici Grada Gospića,
Budačka 55, s početkom u 12.00 sati**

Sjednici su nazočni članovi Gradskog vijeća Grada Gospića:

Petar Radošević, Zdravko Župan, Petar Krmpotić, Jadranka Pejnović, Anela Serdar Pašalić, Marijan Brkljačić, Nada Alić, Vladimir Jurčić, Ivan Bronzović, Josip Šaban, Ivan Nekić, Mile Holjevac i Maria Čačić.

Sjednici su nazočni članovi Općinskog vijeća Općine Perušić:

Milorad Vidmar, Slavko Pleša, Ivan Jugović, Dane Milković, Ivana Kolak, Milan Asančaić, Zorka Munjas, Zvonimir Jurković, Ana Marija Turić, Milan Gledić.

Sjednici su još nazočni:

Karlo Starčević, gradonačelnik Grada Gospića, Kristina Prša, zamjenica gradonačelnika, Ivica Tomljenović, zamjenik gradonačelnika, Ivica Turić, načelnik Općine Perušić, Mihael Kurteš, zamjenik načelnika, Slaven Stilinović, pročelnik – tajnik, Josip Marković, pročelnik, Ivana Kaleb Asić, pročelnica, Ivica Bašić, pročelnik, Marijana Buljat, voditeljica Odsjeka, Pavao Pavelić, voditelj Pododsjeka Mandica Ratković, službenica Tajništva, Katarina Konjikovac, službenica Tajništva, Milan Devčić, direktor Usluge d.o.o., Mile Uremović, tehnički rukovoditelj Usluge d.o.o., Josip Jozić, WYG savjetovanje d.o.o. Zagreb, Tomislav Koričan, Hrvatske vode, Đani Zrilić, Via factum d.o.o. Zadar, Marin Čustić, Via factum d.o.o. Zadar, Ivana Bačlija, Odvjetnički ured Zoran Šunić, Odvjetnički ured Šunić i partneri, Mrakovčić Milić, Predstavnici medija.

Ad - 3

Predsjednik Vijeća g. Radošević pozdravio je sve nazočne te istaknuo da je ovo zasigurno povijesna sjednica jer se po prvi put otkad je ustrojen Grad Gospić i Općina Perušić održava zajednička sjednica Vijeća, a i po vrijednosti projekta koji je tema zajedničkog dijela sjednice.

Ističe da će se na zajedničkom dijelu sjednice koja je svojevrsni uvod za službeni dio sjednice Gradskog i Općinskog vijeća održati prezentacija projekta "Sustava odvodnje otpadnih voda – aglomeracija Gospić-Lički Osik-Perušić". Zajednička sjednica je organizirana s namjerom da se vijećnici obaju Vijeća upoznaju s projektom poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture na ovom području. Nositelj projekta je Usluga d.o.o., a Grad Gospić i Općina Perušić su partneri u projektu. Projekt je jedan od najvećih projekata vodno-komunalne infrastrukture koji se ikad radio na području ovih jedinica lokalne samouprave a cilj mu je unapređenje vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kako bi se umanjili zdravstveni rizici stanovništva, gubici pružatelja ovih usluga, osigurala zaštita okoliša te omogućila kvalitetna usluga krajnjim korisnicima. Projekt se sufinancira iz EU sredstava, a ukupna vrijednost projekta je 219 mil. kn od čega je stopa EU sufinanciranja 72,95 % (159,7 mil. kn) dok nacionalna komponenta u provedbi projekta iznosi 59,2 mil. kn i uključuje sredstava Hrvatskih voda, državnog proračuna i jedinica lokalne samouprave. Grad Gospić osigurat će 12,6 mil. kuna, a Općina Perušić 3,1 mil. kn. U veljači o.g. potpisan je i ugovor o uslugama izrade projektne dokumentacije, aplikacijskog paketa i dokumentacije o nabavi. Tijekom sjednice bit će prezentiran i Sporazum o pripremi, realizaciji i provedbi ovog projekta, a kojim se reguliraju obveze sudionika istoga.

U nastavku zajedničkog dijela sjednice predmetni projekt je prezentirao g. Jozić predstavnik izrađivača Studije izvodljivosti.

G. Jozic–istaknuo je da predmetna prezentacija predstavlja sažetak studije izvodljivosti te cijeloga projekta. Nakon detaljne analize postojećeg sustava utvrđena je potreba poboljšanja vodnokomunalne infrastrukture te potreba zadovoljavanja određenih standarda propisanih trenutno važećom zakonskom regulativom a time i opravdanosti ulaganja financijskih sredstava. Realizacijom projekta smanjili bi se zdravstveni rizici stanovništva, zaštitio okoliš te pružila adekvatna usluga korisnicima sustava. Europska unija je osnovala Strukturne i kohezijske fondove preko kojih je moguće sufinanciranje projekata zaštite okoliša odnosno financijska pomoć ispunjavanju zahtjeva koji proizlaze iz zakonodavstva koji su obveza za sve jedinice lokalne samouprave.

Nadalje ističe što se tiče vodoopskrbe da Usluga d.o.o. gospodari s 444 km mreže te ukupno fakturira količinu vode od 830.313 m³ godišnje, dok zahvaća 2.675.198 m³ vode iz čega su vidljivi značajni gubici odnosno razlika u količini zahvaćene i fakturirane količine vode, a koji bi se realizacijom ovog projekta svakako sanirali. Analizom je također utvrđen nedostatak cijevnog materijala zbog starosti i neadekvatnosti željeznih i azbestnih cijevi te postoji opravdana potreba zamjene istih. Starost cijevnog materijala uzrokuje cijevna puknuća čija sanacija godišnje košta oko 450.000 kn.

Nakon provedene analize zaključeno je da bi bilo optimalno rekonstruirati oko 21,5 km sustava vodoopskrbe i dograditi nadzorni upravljački sustav čime bi se gubici vode smanjili sa 69 % na 45 % u odnosu na zahvaćene količine. Također je na pojedinim područjima onemogućena minimalna vodoopskrba pogotovo u ljetnim mjesecima, međutim rekonstrukcijom vodovoda VS Bilaj i Lički Osik u dužini od 11,1 km riješio bi se i taj problem. Realizacijom ovog projekta pokušat će se riješiti svi značajniji nedostaci koji su detektirani navedenom analizom te bi se postojeći sustav doveo do zadovoljavajuće razine.

Što se tiče sustava odvodnje na planiranom području postoje tri odvojena sustava i to: sustav Perušić, L. Osik i Gospić. Za sve navedene sustave zakonska regulative nalaže izgradnju uređaja za pročišćavanja otpadnih voda prema važećim standardima ili napraviti neko integrirano rješenje. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda postoji za područje grada Gospića kapaciteta 5100 ekvivalenata i općine Perušić čiji je kapacitet 1200 ekvivalenata. Ističe da se je provedenom analizom došlo do zaključka da bi bilo najbolje da se sva tri navedena sustava spoje u jedan jedinstveni sustav zato što bi zasebni uređaji za pročišćavanje iziskivali značajna financijska sredstva za održavanje itd.. Stoga najbolje i najjeftinije rješenje bi bilo da sve ide preko sustava Gospić koji bi trebao povećati kapacitet kako bi se u istom mogle pročišćavati otpadne vode iz Perušića, Ličkog Osika i Gospića. Novim projektom izvršit će se i dogradnja sustava (31 km gravitacijskih cjevovoda, 9 tlačnih cjevovoda i 31 crpna stanica), izgradit će se priključna okna, planira se razdjeljivanje dijela mješovitog sustava u Gospiću te će se dograditi uređaj za pročišćenje otpadnih voda na III stupanj pročišćavanjate će se povećati njegov kapacitet i izgraditi posebni pogon za solarno sušenje mulja.

Nadalje ističe da je tijekom provedene analize napravljena i detaljna demografska analiza koja je pokazala konstantno opadanje broja stanovnika iako se u užem dijelu Gospića i Perušića očekuje blagi porast stanovnika u narednom razdoblju.

Pri realizaciji projekta provest će se i rekonstrukcija postojećeg sustava odvodnje u gradu Gospiću u dužini od 3,8 km, odnosno samo na mjestima gdje je to zaista nužno.

Analizom je utvrđeno da Usluga d.o.o. nema adekvatne prostorije za obavljanje svoje djelatnosti te se stoga ukazuje potreba izgradnje nove upravne zgrade na lokaciji gdje se nalazi uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. Također je zaključeno da je potrebno zaposliti određeni broj novih ljudi u Uslugi d.o.o. i nabaviti dodatnu opremu kao što su vozila, autocisterne i dr. Ukupna investicija nabave opreme kreće se oko 8 mil. kn.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 219 mil. kn od čega 45 mil. otpada na vodoopskrbu, na rekonstrukciju i širenjesustava odvodnje 90 mil.kn, 42 mil.kn na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, 8 mil. kn na opremu te 13 mil.kn odlazi na nadzor i upravljanje projektom. Projekt bi se trebao realizirati u razdoblju od 2021. do 2023. godine a godišnji troškovi održavanja sustava bi iznosili oko 2,7 mil.kn. Europska unija projekt financira s cca 160 mil.kn (72,35 %) dok 60 mil. kn otpada na nacionalna sredstva od čega 15,8mil. kn financiraju jedinice lokalne samouprave, a 21,7 državni proračun i Hrvatske vode. Financiranje Grada Gospića bi iznosilo 12,6 mil.kn ili godišnje 4,2 milkn, a Općina Perušić 3,2 mil. kn ili godišnje oko milijun kuna.

Pri stvaranju financijske konstrukcije u obzir se je morala uzeti i dodatna cijena vodne usluge kao i troškovi amortizacije kroz cijeli sustav i troškovi održavanja te bi s tim dodatna cijena vodne usluge iznosila

od 2,15 – 7,69 kn za krajnje korisnike. Također je provedena analiza dali je cijeli projekt prihvatljiv građanima, te je prema financijskim pokazateljima koji su uzeti u obzir zaključeno da granica od 3 % prihvatljivosti nije prebijena te se može reći da će građani nove cijene nakon 2023. g. moći financirati.

Zaključno dodaje da ono što je ovim projektom predloženo kao optimalne mjere se kroz isti može financirati te je projekt kao takav prihvatljiv.

Karlo Starčević – ističe da predmetnom aglomeracijom i spajanjem sustava Perušić i Lički Osik na sustav Gospić dolazi do uštede za vrijednost održavanja jednog prečištača otpadnih voda tj. oko 600-800.000,00 kn godišnje što je u ovom trenutku ušteda općini Perušić odnosno Uslugi d.o.o. Zajedničke obveze jedinica lokalne samouprave od 15 mil kn prilikom izvođenja radova mogu pasti, ali isto tako i porasti. U razgovoru s ministrom Čorićem postoji mogućnost da se i Hrvatske vode uključe u sufinanciranje navedenih 15,7 milijuna što bi svakako rasteretilo gradski kao i općinski Proračun. Realizacijom ovog projekta riješio bi se i problem Ličkog Osika te bi se ukupno oko 2.000 stanovnika priključilo na predmetni sustav, a otvara se mogućnost priključenja korisnika starog Ličkog Osika i Budaka te bi se riješio i problem Balatina.

Smatra da je projekt prihvatljiv i isti je zasigurno najveći u povijesti Grada Gospića kao i Općine Perišić.

Ivica Turić – smatra da predmetni projekt nije prihvatljiv i nije za realizaciju istoga, međutim isti je na kraju prihvatio jer se financira sredstvima Europske unije te se radi o velikoj investiciji. Sumnja da je projekt isplativ kao i to da se realizacijom istoga dolazi do ušteda vrijednosti drugog projekta. Općina Perušić će prihvatiti projekt, iskoristit će sredstva EU, a isplativost projekta će se tek vidjeti. Općina Perušić ima riješen kanalizacijski sustav, ostao je jedan manji dio, međutim bez obzira na to prihvatit će predmetni projekt.

Ivica Tomljenović – pita zašto su cijene prikazane bezPDV-a i nepredviđenih troškova? Nadalje pita hoće li predmetni sustav biti održiv za komunalno poduzeće kada se istome prema novoj zakonskoj regulative pripoje sustavi susjednih Općina. Nadalje pita, što je s ostatkom građana koji imaju septičke jame a nisu spojeni na sustav te što je s penalima?

Ivan Nekić – smatra da bi svakako bilo dobro ako se predmetni projekt realizira i ako se uspiju povući tolika financijska sredstva. Osvrće se na projekciju povećanja cijene vodnih usluga kojabi 2023. trebala biti oko 2,15 kn veća od postojeće a 2040. god. ta ista cijena bi prelazila 7.00 kn, stoga se pita u čemu je dobrobit tog projekta ako isti dugoročnije toliko povećava cijenu vode. Nadalje se osvrće na činjenicu da je u prezentaciji navedeno da L. Osik ima razdjelni sustav odvodnje, međutim na istom su radovima od prije 5-6 godina oborinske vode ipak spojene s kanalizacijskim sustavom što uzrokuje opterećenje sustava pri velikim kišama. Također ističe da šahtovi na Ličkom Osiku nisu dobro napravljeni pa u određenim trenucima iz istih izlazi neugodan miris koji u tom slučaju predstavlja i zdravstveni problem.

Josip Jozić – odgovara što se tiče povećanja cijene vodne usluge da se ista odnosi na vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje a uključena je i amortizacija koja predstavlja elektrostrojarsku opremu koja će se zamijeniti u periodu od 15 godina, a što se tiče građevinskih radova unutar 50 godina. To znači da kroz ovakvu cijenu usluge i ovakav financijski model u pravilu od 42 mil. kuna (cijena uređaja) 50 % čine elektrostrojarski radovi ili 21 mil. kn koji se mora namiriti iz cijene usluge da bi se mogla za 15 godina zamijeniti strojarska oprema odnosno pokriti amortizacija.

Što se tiče razdjelnog sustava ističe da je analiza rađena s ciljem poboljšanja vodno komunalne infrastrukture koja ne uključuje oborinsku odvodnju jer je ista u nadležnosti jedinica lokalne samouprave a ne komunalnih poduzeća. Način da se to riješi je da se napravi paralelni kanal u koji bi išle oborinske vode, a s obzirom na to da se radi o mješovitom sustavu tu ne bi trebalo biti većih problema.

Što se tiče PDV-a isti je u ovom slučaju za Uslugu d.o.o. prolazna stavka odnosno sva komunalna poduzećakojas u realizaciji ovakvih projekata uzimaju kredite od HBOR-a upravo zbog PDV-a koji im se kasnije vrati. Što se tiče nepredviđenih troškova isti mogu biti max do 10% odnosno strojarski radovi se donekle i mogu predvidjeti međutim građevinski baš i ne iako se pri realizaciji provode velike kontrole.

Što se tiče gubitka vode tu je sve prisutna situacija u cijeloj Hrvatskoj. Na predmetnom području je 444 km mreže, relativno mali broj korisnika, međutim da bi se održala kvalitetna usluga potrebne su konstantne intervencije i ulaganja u sustav što je problem zbog nedostatka sredstava za amortizaciju. Što se tiče korisnika odnosno stanovnika, analiza sugerira daljnji lagani pad istih što je dodatni problem za formiranje cijene krajnjih korisnika. Investicijski i godišnji trošak pogona i održavanja u iznosu od 2 mil. kn uključuju održavanje cjevovoda, građevinskih radova itd.

Vezano za preuzimanje sustava susjednih općina odgovara da su analize rađene bez te opcije i da će sve ovisiti o postojećem stanju i ugovorima pod kojima će se preuzeti ti sustavi i to će svakako biti određeni rizik. Vezano za pitanje septičkih jama odnosno korisnika koji nisu spojeni na sustav odvodnje, odgovara da će u sklopu uređaja za pročišćavanje otpadnih voda biti izgrađena stanica za prijem septike te je predviđena i nabava vozila za prikupljanje septike.

Što se tiče penala ističe da je bitno da se projekt odnosno projektna dokumentacija dobro odradi i tu je najbitnije da se odabere kvalitetan tim za upravljanje projektom i kvalitetan nadzor (čije usluge su 13 mil. kn) koji će voditi projekt kvalitetno kako bi se izbjegli rizici financijskih korekcija. Danas je praksa da se s izvođačem radova sklapa fidic ugovori prema kome ako izvođač ne uspije odraditi u predviđenom roku zadane radove tada on plaća nepredviđene troškove odnosno korekcije od 10 %.

Milorad Vidmar – pita to će biti s pročištačem otpadnih voda u Perušiću koji je već izgrađen?

Josip Jozić–odgovara da će isti ostati izvan funkcije.

Ivan Nekić– ističe da se sad razgovara o prijavi projekta na EU fondove čija je vrijednost 219 milijun kuna te se pita jeli to svima nama izvedivo i podnošljivo s obzirom na 15 milijuna kuna koje moraju isfinancirati ove dvije jedinice lokalne samouprave i hoće li će se taj sustav uopće moći održavati. Sumnjičav je te smatra da treba vjerovati struci i EU fondovima koji daju sredstva te procjeni opravdanosti projekta.

Josip Jozić–pojašnjava dinamiku koja slijedi a to je: u tijeku je izrada studije izvedivosti i projektne dokumentacije. Da bi se projekt realizirao i prijavio nužno je ishoditi sve dozvole, dobiti potvrde za sve projekte, napraviti tender dokumentaciju sukladno kojoj će se izvoditi radovi nakon čega slijedi sama prijava. Zbog rješavanja imovinsko-pravnih odnosa angažirani sui pravni stručnjaci čije će troškove trebati prije podmiriti a kasnije će se isti refundirati. Krajnji rok prijave ovisi o ishodu dozvola i finalizaciji projektne dokumentacije. Rok za projektну dokumentaciju je ožujak 2020. godine a do kraja iduće godine bi sve trebalo biti gotovo i aplicirano. Najveći dio koji još treba odraditi je izrada dokumentacije, rješenje imovinsko-pravnih odnosa, ishodovati dozvole a za početak svega toga je prihvaćanje sporazuma jedinica lokalne samouprave.

Na kraju dodaje da zakonska regulative nalaže da se sustavi vodoopskrbe i odvodnje usklade s istom, a na koji način će se to riješiti i na koji način isfinancirati ovisi o svakoj jedinici ponaosob, uglavnom sustav mora ispunjavati standarde zadane zakonskom regulativom.

Što se tiče Sporazuma ističe da je isti bazira na tome da se Grad Gospić i Općina Perušić kao partneri i Usluga d.o.o. kao korisnik i nositelj projekta sporazumno dogovore o pripremi i realizaciji ovog EU projekta. Ovakav tip sporazuma uglavnom rade svi isporučitelji vodnih usluga sa svojim vlasnicima, a kojim je opisan predmet i ciljevi projekta, upravljanje zajedničkim projektom i financiranje projekta. Sporazum kao takav je potreban u sklopu prijave projekta da se može pokazati financijerima da su potpisnici projekta suglasni s istim.

Zapisnik sastavila
Mandica Ratković, v.r.